

Stamreeks Gerbehij

Het leven van Willem Koster/Coster

Vakgarage voor alle merken
www.Piethas.nl

Verkoop en Onderhoud
tegen scherpe prijzen

Piet Has Automobielen
Lageweg 25 1628 JS Hoorn
Telefoon: 0229-215416
Email: info@piethas.nl

Het oudste aandeel ter wereld,
uit 1606, ontdekt in 2010.

| Westfries Archief

Regionaal Historisch Centrum voor West-Friesland

Als u op zoek bent naar uw voorvader, een bouwtekening van uw huis, een oude foto of een boek over de historie van de streek kunt u terecht in het Westfries Archief. In ons gebouw bewaren wij meer dan zes kilometer archiefstukken, kranten, kaarten, prenten en foto's betreffende de geschiedenis van West-Friesland.

U bent van harte welkom.

| Openingstijden
www.westfriesarchief.nl

Blauwe Berg 5c | 1625 NT Hoorn | Bezoekadres
Postbus 603 | 1620 AR Hoorn | Postadres
0229-282500 | Telefoon
info@westfriesarchief.nl | E-mail
www.westfriesarchief.nl | Internet

Omslag

uit: J. Blaeu's grooten atlas enz. 1648

Tijdschrift
voor de afdeling
Noord-Holland Noord
van de Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Koggenland

aflevering 2022/3
oktober 2022
jaargang 37

NGV, het kennis- en informatiecentrum voor Familiekunde, Genetica en Heraldiek

Inhoud

Afdelingsagenda vierde kwartaal 2022.....	60
In dit nummer.....	60
Van de bestuurstaafel.....	61
Najaarsledenvergadering.....	63
Programma lezingen vierde kwartaal 2022.....	63
Afdelingsbegroting 2023.....	65
Opruiming in de bibliotheek.....	66
Aanwinsten in onze afdelingsbibliotheek.....	66
Misschien zit hier iets voor u bij.....	68
Kopij aanleveren.....	69
Wie kan mij helpen?.....	70
Wantrouw journalisten.....	70
Familie Gerbehij.....	71
Willem Koster/Coster (Hoorn 1787- Utrecht 1857).....	85
Transcriptie van pag. 74/75.....	88
Mutaties tot en met 30 september 2022.....	89
Aan dit nummer werkten mee.....	89
In het volgende nummer.....	89

<https://www.ngv.nl/hoofd/>

<https://www.ngv-afdelingen.nl/owf/>

Redactie-adres
Ben H.T.J. Leek
Koperslager 41
1625 AK Hoorn

ISSN-nr. 0927-8443

Afdelingsagenda vierde kwartaal 2022

Hieronder vindt u de voorgenomen activiteiten voor het vierde kwartaal van 2022. De bijeenkomsten voor leden en belangstellenden vinden plaats in het Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, Hoorn. Zie voor de route <https://www.westfriesarchief.nl/contact/route>.

Als u een suggestie hebt voor een onderwerp dat aandacht verdient in een bestuursvergadering, dan kunt u dat via de mail aan onze secretaris (secretaris-owf@ngv.nl) laten weten.

Het bestuur houdt u via de nieuwsbrieven op de hoogte van de bijzonderheden van de activiteiten.

Datum	Activiteit
4 oktober	Bestuur OWF
7 oktober	Cursus Genealogie voor beginners
13 oktober	Lezingavond
1 november	Bestuur NHN
11 november	Cursus Genealogie voor beginners
11 november	Inloop Voorouderspreekuur
17 november	Najaarsledenvergadering en lezing

In dit nummer

Deze keer twee genealogische bijdragen, van Fred Hoek over een familie Gerbehy en van Frits Koster over zijn familie Koster.

Verder nieuws over onder andere onze afdelingsbibliotheek, over de lezingen in dit najaar en over het aanleveren van kopij.

Onze voorzitter geeft een terugblik op het voorzittersoverleg dat kort geleden plaats heeft gevonden en Klaas Bant laat zien waarom het niet altijd verstandig is om journalisten op hun woord te geloven.

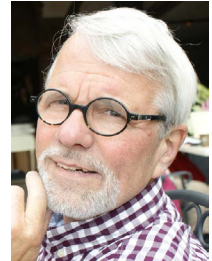
Kortom, de redactie wenst u weer veel leesplezier met dit rijkelijk gevulde nummer.

Veel leesplezier!

Van de bestuurstafel

In de voorzittersbijeenkomst van 10 september heeft het hoofdbestuur (HB) een aanzet gegeven tot een aangescherpte strategie voor de NGV.

Op basis van het werk dat door de commissie Strategie en Organisatie het laatste jaar verricht werd is het HB gekomen tot een sterkte/zwakte analyse van de NGV. Er is gekeken naar andere partijen in de markt van de genealogie en de positie van de NGV in deze markt.

De strategische keuzes zijn dat de NGV zich in de toekomst concentreert op:

- actieve overdracht van genealogische kennis voor zowel beginnende genealogen als voor gevorderden;
- via GensDataPro aanbieden van een mogelijkheid voor het vastleggen van stambomen en (via het College Heraldiek) voor het registreren van familiewapens;
- bieden van platforms zoals Gens Nostra en de website waarop de uitkomsten van genealogisch onderzoek gepubliceerd kunnen worden;
- ledenwerving (van een andere orde, maar essentieel voor het realiseren van deze activiteiten).

In de discussie tussen de voorzitters kwamen nogal veel zaken naar voren. Een belangrijke opmerking vond ik: "De NGV moet een sterk product zijn of hebben om mensen te overtuigen lid te worden. De Stamboomcontainer moet aantrekkelijker en toegankelijker gemaakt worden".

Verder: 95% (ik denk zelf dat dit percentage iets lager ligt) van de leden zijn 'consumerende' leden en staan dus op afstand. Dit zijn de leden, die de afdelingsbijeenkomsten niet bezoeken. Dit sloot aan op het voorstel van een afdeling om de afdelingsbijeenkomsten nog aantrekkelijker te maken.

Verwacht wordt dat er in de Algemene Ledenvergadering van 26 november een besluit genomen wordt over de nieuw te volgen strategie van de NGV.

Bij het aantrekkelijker maken van de afdelingsbijeenkomsten zitten we als OWF-HLD behoorlijk met de handen in het haar. Hoe kunnen we de bijeenkomsten aantrekkelijker maken?

Hiervoor willen graag reacties van u hebben. Vertel ons eens waarom u niet naar de bijeenkomsten in het WFA komt?

Wat wilt u graag tijdens een afdelingsbijeenkomst besproken zien?

Waarom krijgen we zo weinig reacties? Laat eens iets van u horen!!

Bel met 06 8307 1726 of stuur een e-mail naar secretaris-owf@ngv.nl

We hebben graag dat u zich bij onze afdeling thuis voelt en dat er wat meer interactie tussen leden plaatsvindt. Van informatie uitwisselen wordt uw genealogie rijker.

Ik ben er van overtuigd dat uw genealogisch onderzoek en uw kennis een ondersteuning voor anderen zijn en dat uw eigen onderzoek door onderlinge contacten verder uitgebreid en verbeterd kan worden.

We zijn bijzonder benieuwd naar uw reacties.

Op de oproep voor een nieuwe naam voor onze afdeling hebben we in totaal 14 reacties ontvangen. Geen vetpot, maar toch.....

Binnenkort zal uw bestuur een keuze maken uit de inzendingen op basis van een uit de reacties voor de hand liggende naam. We zullen u hiervan door middel van een nieuwsbericht op de hoogte stellen.

De webredactie is inmiddels druk bezig om het afdelingsblad 'NoordKopStukken' van de voormalige afdeling Den Helder op de website te plaatsen. Dit vergt wat meer werk dan verwacht, maar de jaren 1987 tot en met 1995 zijn al zichtbaar en ook te downloaden. Ook zullen de afdelingsbladen op niet al te lange termijn doorzoekbaar worden.

Op 4 september was onze afdeling, pal naast de stand van het Westfries Archief, vertegenwoordigd met een stand tijdens de Kunst- en Cultuurmarkt te Hoorn. De opening van het culturele jaar. We doen ons best om op meerdere manieren de NGV-OWF bekendheid te geven.

Op 9 september is het voorouderspreekuur weer van start gegaan. De volgende bijeenkomst is op 11 november. U bent van harte welkom met uw vragen op ieder gebied binnen de genealogie.

Op 7 oktober is de tweede cursus van dit jaar 'Stamboomonderzoek voor beginners, genealogie als kapstok voor familiegeschiedenis' van start gegaan. Weer een vol lokaal en weer reclame voor de NGV.

De eerstkomende lezing is op 13 oktober. U bent van harte welkom bij uw verenigingsavond.

*uw voorzitter
Dick Waalboer*

Najaarsledenvergadering

Voorafgaand aan de lezing op 17 november zal een korte ledenvergadering worden gehouden. Deze start om 19.15 en eindigt om 19.30.

De **agenda** is als volgt:

1. Opening
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Strategie NGV (zie rubriek 'van de voorzitter' in deze Koggenland)
4. Beantwoording vragen van leden
5. Begroting 2023 (zie deze Koggenland, pagina 65)
6. Verlenging mandaat afgevaardigde
7. Rondvraag
8. Sluiting van de vergadering

Programma lezingen vierde kwartaal 2022

Datum	<u>Donderdag 13 oktober</u>
Tijd	19.30 tot circa 21.15 uur lezing
Spreker	Nanda Geuzenbroek

Vondelingen en Minnen

Nanda Geuzenbroek vertelt over de vondelingen en minnen van het Aalmoezeniersweeshuis. Rond 1800 werden vele duizenden vondelingen opgevangen door het Aalmoezeniersweeshuis aan de Prinsengracht. Nanda Geuzenbroek tekende hun treurige geschiedenis op in het boek [Vondelingen. Het Aalmoezeniersweeshuis van Amsterdam 1780-1830](#), dat bij de gelijknamige tentoonstelling in de zomer van 2020 verscheen.

In de nasleep van de expositie werd bij de gemeente Amsterdam een verzoek ingediend om bruggen in de buurt naar een vondeling en een min te vernoemen. Met dit voorstel is ingestemd. De Abel Weetnietbrug, brug 44, overspant voortaan de Leidsegracht bij de Keizersgracht. De Angenietje Swarthofbrug, brug 67, is ook te vinden bij de Leidsegracht en ligt over de Prinsengracht. Op zaterdag 1 oktober werden deze brugnamen onthuld door nakomelingen van Abel Weetniet en van voormalige minnen van het Aalmoezeniersweeshuis

Datum	<u>Donderdag 17 november</u>
Tijden	19.15 uur korte najaarsledenvergadering
spreker	19.30 uur tot circa 21.15 lezing door Mieke Krijger

Jordanezen 'opgezonden' naar Veenhuizen

Het negentiende-eeuwse verhaal van 'de continue worsteling met armoede, landloperij en dakloosheid' is een Europees erfgoedverhaal. In deze eeuw raakten in heel Europa grote bevolkingsgroepen op drift, ook in Nederland. Velen ontvluchtten het eens zo welvarende Amsterdam. 'Landlopers' werden opgepakt en 'opgezonden' naar een van de *Koloniën van Weldadigheid*, ook wezen en te vondeling gelegde kinderen.

Het onderwerp van de lezing is de thuissituatie van hen die vanuit de Jordaan werden 'opgezonden' naar de *Koloniën van Weldadigheid*, of komende van Veenhuizen in deze wijk een onderkomen vonden. Verteld wordt over hun levens en de huizen waar zij woonden.

De Jordaan was eeuwenlang het vestigingsgebied voor ambachtslieden (beeldhouwers, sloopstimmermannen, etc.) en hun gezinnen. Maar in de negentiende eeuw raakten de huizen in verval, ook stedenbouwkundige ensembles, die uniek en karakteristiek zijn voor de Jordaan. Deze ensembles – eeuwenoude enclaves achter de gevelwanden gekenmerkt door een wirwar van 'gangen' waaraan panden stonden – werden in de volksmond forten genoemd. In de vervallen toestand waarin deze forten eind negentiende en begin twintigste eeuw verkeerden werden zij aangeduid als 'krotten en sloppen'. Daarin woonden veel losse arbeiders, vent(st)ers en thuiswerk(st)ers en tenslotte de sociaal meest kwetsbaren: alleenstaande ouderen, werklozen, gehandicapten en invaliden.

Van twaalf nakomelingen van bewoners van gangen liet het Jordaanmuseum portretfoto's maken. De voorouders van deze nakomelingen hebben allen korte of langere tijd gewoond in tenminste één van de zes gangen die deel uitmaken van *Het Gangenproject, Willemsstraat 22-110*. De levensgeschiedenissen van deze voorouders worden gereconstrueerd. Tijdens deze lezing wordt de aandacht gevestigd op bewoners van de Wijde Gang (één van de zes gangen) wier leven werd getekend door een verblijf in Veenhuizen. De Wijde Gang telde maar liefst 22 huisnummers. De bewoningsgeschiedenissen van gangen maken ook deel uit van een Europees erfgoedverhaal.

(tekst Mieke Krijger)

Emmy Miltenburg

Afdelingsbegroting 2023

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING				
				
BEGROTING VOOR HET JAAR 2023				
Formulier uiterlijk 20 augustus 2022 inzenden (zie onder)				
NGV Afdeling: OWF (incl. den Helder)				
				Schatting 2022
Begroting 2023				Bedragen
	Tekst	Aantallen	Bedragen	Bedragen
1. Zaalhuur. WFA			€ 600,00	€ 600,00
2. Sprekers/Lezingen				
a. vergoeding (6 sprekers)	sprekers 2 x 3	6	€ 600,00	€ 437,50
b. reiskosten (6 sprekers)	2 x 3	6	€ 300,00	€ 100,00
c. evt. bijdrage deelnemers	2 x 3	6	€ -150,00	€ 50,00-
Totaal kosten sprekers/lezingen			€ 750,00	€ 487,50
3. Afdelingsperiodek				
a. drukkosten	Koggenland 4	4	€ 240,00	€ 179,85
b. verzendkosten	porto etc. Kog	4	€ 100,00	€ 75,00
c. overige kosten	450 jr Bossu	1	€ 500,00	
d. evt. ontvangsten			-	
Totaal kosten afdelingsperiodek			€ 840,00	€ 254,85
4. Bestuurskosten				
a. reiskosten			€ 350,00	€ 100,00
b. vergaderkosten			€ 50,00	
c. kosten secretariaat			€ 50,00	€ 30,98
d. overige kosten			€ 100,00	€ 75,00
Totaal bestuurskosten			€ 550,00	€ 205,98
5. Promotie-activiteiten			€ 250,00	€ 250,00
6. Bibliotheek en documentatie			€ 100,00	€ 100,00
7. Diversen en onvoorzien				
b.v.				
a. kosten betalingsverkeer			€ -	
b. cursussen			€ -	
c. folders			€ -	199,65
d. den Helder			€ 400,00	100,00
e. overige			€ 200,00	100,00
f. evt. bijdrage deelnemers			€ -	
Totaal diversen en onvoorzien			€ 600,00	€ 399,65
TOTAAL			€ 3.690,00	€ 2.297,98
Aan te vragen budget			€ 3.690,00	
Aanvullende opmerkingen:				
<p>3.c. : onze afdeling begroot een extra activiteit en/of uitgave van Koggenland dit met betrekking tot 450 jaar viering van de Slag op de Zuiderzee (1573) voor de kust van Hoorn. In Westfriesland / Hoorn volgend jaar een groot gebeuren. Zie. https://nl.wikipedia.org/wiki/Slag_op_de_Zuiderzee</p>				
Budgethouder: Henk Flierman Plaats: Grootebroek Datum: 20 aug. 2022			In te vullen Penningmeester NGV Akkoord d.d. Paraaf:	
Stuur de begrotingswensen, samen met eventuele bijlagen, naar de penningmeester van de NGV:			penningmeester2@ngv.nl	
Of per post naar: Penningmeester NGV Postbus 50 3800 CB BUNNIK				

Opruiming in de bibliotheek

De afdelingstijdschriften van afdelingen buiten Noord-Holland (met uitzondering van Friesland) zijn enige tijd geleden uit de bibliotheek verwijderd om ruimte te maken voor nieuwe aanwinsten.

De ingebonden exemplaren staan nog in de kast. Het zou jammer zijn deze fraaie boekjes (A5) zomaar weg te gooien.

Het betreft 6 boekjes Twente Genealogisch; telkens 2 á 4 jaargangen in één band van 1990 t/m 2008.

Drie boekjes Threant van de afdeling Drenthe; jaargang 1999 t/m 2008. Ook hiervan zitten 2 á 3 jaargangen in een band.

Verder twee boekjes Brabant jrg. 2001 t/m 2004 en jrg. 2005 t/m 2008

Tot slot een boekje van het tijdschrift van afdeling Flevoland jrg. 2002 t/m 2006

Als u interesse hebt in deze publicaties, neem dan even contact op met Gerri Kind (gerrikind@quicknet.nl), Marijke van Teunenbroek (teunenbroek11@kpnmail.nl), of meldt u tijdens de openstelling van de bibliotheek bij een lezingavond of tijdens het voorouderspreekuur.

Gerri Kind-Renskers

Aanwinsten in onze afdelingsbibliotheek

1. Hoek, Fred, *Het Hoekenboek*, negen generaties Hoek met als oorsprong West-Friesland (2022, 140 bladzijden, uitgave in eigen beheer)

Ons medelid Fred Hoek uit De Rijk heeft een stamboom samengesteld van negen generaties van een in oorsprong katholieke familie Hoek, die haar (voorlopig) begin vindt in Westwoud en Binnenwijzend. Voorlopig, omdat het nog niet gelukt is alle katholieke Hoeken in het geheel onder te brengen en het bijna ondoenlijk is alle ruim vijftig beschikbare stambomen van een familie Hoek aan elkaar te koppelen. Er wonen gewoonweg te veel Hoeken in Nederland.

Met wie de stamboom nu precies begint is nog niet helemaal duidelijk geworden, maar de auteur houdt het op Jacob Pieterszoon Hoeck, geboren ca. 1631. Uit zijn huwelijk met NN kreeg hij ten minste zes kinderen, van wie de oudste zoon Dancquert (1665-1716) de familielijn in dit verhaal voortzet.

De bijlagen bevatten de verhalen van Freds grootvader Freek Hoek en diens kinderen, opgetekend door hun kinderen, waarmee een mooi inkijkje wordt gegeven in het leven van deze generatie. Als afronding is ook nog een kwartierstaat toegevoegd, die begint bij grootvader Freek Hoek. Een register van achternamen completeert deze mooi vormgegeven uitgave.

2. Hoek, Fred, *Geloven in een nieuwe wereld*, de emigratie van zestig personen uit de kop van Noord-Holland naar de Hooge- en Laage Prairie VS in 1849 (uitgave De Eenigenburg Stichting, 2019, 192 bladzijden)

In 1849 nam een groep van zestig Krabbendamers het moedige besluit Nederland te verlaten. Een verlangen naar vrije geloofsbelijdenis en een sterke drang naar bestaansverbetering waren voor hen reden huis en haard te verruilen voor een

onzekere toekomst. Wat die vrije geloofsbelijdenis inhield (scheuringen binnen de gereformeerde kerk) en waarom er naar bestaansverbetering werd gezocht (oorlogen, misoogsten en epidemieën in de kop van Noord-Holland) beschrijft de auteur uitgebreid in de eerste zeventig pagina's.

Daarna worden de families beschreven, die uitmaakten van de groep Krabbendamers en mensen uit de buurt van Krabbendam. Van iedere familie wordt ook een beknopte genealogie gegeven: **De Jongh – Dalenberg**, De Jong – **Eenigenburg**, Dalenberg – **Hoogendonk**, **Kuijper** – Dalenberg, Dalenberg – **Akkerman**, Eenigenburg – **Ton**, Eenigenburg – **Havik**, **Oudendijk** – **Nieuwenhuizen**, **Ambuul** – **Van der Veen**, **Jonker** – **Veldhuis**, **Bras** – **Komen**, **Hoogendonk** – **Volkers**, **Ton** – **Van der Sijde**, Van der Sijde – **Steenbergen**.

Tezamen met gezinnen die twee jaar eerder waren vertrokken (Willem Gouwens, Hendrik de Jong, Klaas Pool, Roel van Vuuren, dominee Wüst) en de gezinnen die korte tijd later ook de oversteek waagden naar Amerika waagden (Teunis Maat, Peter Prins, Klaas Madderom, Pjetter Madderom, Ben van Mijnen, Martin van der Star, Jan Verfhoef, Jan Snip, Harm Tien, Cornelis Roggeveen) hebben deze Noord-Hollanders hun stempel gedrukt op de regio waar nu de wereldstad Chicago ligt.

Een fascinerend boek over de toestand in de kop van Noord-Holland in het midden van de negentiende eeuw, de redenen waarom die mensen wegtrokken, hun ontberingen onderweg en na aankomst in het verre Michigan en het succes dat een aantal van hen wist te bereiken.

Wie gereformeerde voorouders heeft in de regio Schagen kan als genealoog zijn voordeel doen met dit boek. Wie geïnteresseerd is in geschiedenis van Noord-Holland, redenen van emigratie en hoe mensen erin slaagden in verre landen een nieuw bestaan op te bouwen moet dit boek gaan lezen.

Beide boeken zijn door Fred Hoek geschonken.

Ben Leek

Misschien zit hier iets voor u bij

Korte signalementen van binnengekomen afdelingstijdschriften die u kunt inzien in onze afdelingsbibliotheek. Alle overige, reeds gedigitaliseerde tijdschriften kunt u raadplegen via de site van de NGV.

Afdelingsblad HNK (Hollands Noorderkwartier) jg.36, nr.3, september 2022

- Aanvullingen op 'Verdwaalt thuisgebracht' (zie jg. 36, nr. 1)
- Op zoek naar de watermolenaar Dirk Jansz Klopper 1770-1837, resulterend in een naamreeks met zeven namen, waarvan de eerste luidt: Dirk J. Klopper, geboren Beemster ca 1702, overleden Berkhout 27-01-1780, trouwt Beemster ca 1723 Trijntje Adriaans.
- Toevalsvondst in een soldijboek uit Koblenz: Anthonij van Westhoven uit Alkmaar (begraven Alkmaar 22-06-1779, echtgenoot van Margaretha Forangier/Forengier).

Via een ruilabonnement beschikken wij ook over

Oud Hoorn (kwartaal van de Vereniging Oud Hoorn, jg. 44, nr. 2022.3)

- Verdwenen Hoornse bedrijven, deel 1 (Van Riel, Holman, Pik, Pel en Joosten)
- Hoorn in 872
- Hoorn tussen 1795 en 1798 tijdens de Bataafse revolutie
- De komst van een Rijks Hogere Burgerschool in Hoorn (tussen 1863 en 1866)
- 100 jaar sint Jozefschool, de geschiedenis van het gebouw aan het Achterom.
- De staatnamen in het nieuw gebouwde Holenkwartier zijn vernoemd naar Hoornse cultuurdragers uit de twintigste eeuw: wie waren zij?
- Al meer dan een eeuw in Hoorn: het leven en de herinneringen van Ali de Boer-Fennema. Hoornse Almanakken tussen 1864 en 1874: bron voor allerlei praktische informatie

Westfriese Families (uitgave Stichting Westfriese Families) jg. 63, nr.2, september 2022

- Kwartierstaat met toelichtingen, illustraties en uitwerkingen van Klaas **Zeilemaker**, geboren Winkel 28-10-1916, overleden Winkel 11-07-1998, trouwt Winkel 22-04-1949 Appolonia **Munnikhof** (geboren 11-05-1905, overleden 26-09-1991).
- Aanvullingen bij de kwartierstaat van Anna Buisman – Karel (zie Westfriese Families jg. 2021, nummers 1 en 2): pas bij generatie VI ging een familie **Knoock** zich familie **Carel(s)** noemen. Met deze uitbreiding met zes generaties gaat de kwartierstaat nu terug op Freek Meinderszoon Knoock, geboren ca 1560 in het Westeinde van Enkhuizen, overleden voor 1603, trouwt Enkhuizen 02-02-1586 Aaf Nannisdochter uit Bovenkarspel.
- Genealogie **Tiel**, beginnend met Jan Tiel, begraven Hoorn 20-04-1771, (zoon van Albert Tiel en NN), die 30-10-1740 in Alkmaar trouwt met Eva Jacobs.

Ben Leek

Kopij aanleveren

In 'De twee kwartieren', kwartaalblad van de NGV afd. Kempen en Peelland verscheen dit jaar een fraai verpakte uitnodiging aan de lezers om zelf ook eens een bijdrage aan het blad te leveren. In licht gewijzigde vorm presenteert de redactie van Koggenland die nu ook aan u, gewaardeerd lid van onze afdeling en potentiële auteur.

Een van de slogans van de NGV is 'Ontdek je eigen verhaal'. En dat is wat wij genealogen doen, het verhaal ontdekken van onze ouders en voorouders. In ons blad kunt u dat eigen verhaal kwijt. De mooie, spannende verhalen over het voorgeslacht, de familie verhalen die toch vaak niet helemaal waar waren, de drama's in de familie, de helden en de criminelen, de goede tijden van vrede en voorspoed en de zware tijden van oorlog en rampen. Dat kunnen ook verslagen zijn van hoe u hordes moest overwinnen om verder te komen, van de verre reizen naar de plaats waar de voorouders vandaan kwamen die ooit naar ons land emigreerden. Het kunnen tips zijn voor de medegenealogen om nieuwe bronnen of speciale archieven aan te boren.

Waar moet een artikel aan voldoen?

Er moet een duidelijk verband zijn met de genealogie, het gaat over uw voorgeslacht of over hoe we onze hobby bedrijven. Uw artikel gaat bij voorkeur over onze regio, maar kan ook over ver daar buiten gaan, want onze leden of hun voorouders komen vaak zelf uit een andere streek, of uit een ander land of continent.

Een kwartierstaat, een stamreeks of een andere genealogische opsomming van basisgegevens verwelkomen wij graag als primaire bron voor medegenealogen.

U kunt ook een verhaal schrijven over de personen uit uw voorgeslacht, maar dan wilt u tevens ook over de leefomstandigheden in brede zin van uw voorouders vertellen.

Artikelen over hoe je allerlei gegevens kunt vinden en verwerken, worden door onze lezers ook altijd zeer gewaardeerd.

Uw artikel is nog niet eerder gepubliceerd. Uiteraard helpt de redactie u om uw artikel zo nodig te verbeteren of aan te passen. In het algemeen plaatsen we de artikelen ongewijzigd en eventuele wijzigingen gaan in overleg met de auteur.

Hoe levert u het artikel aan?

De meesten van onze schrijvers maken prachtige Word documenten. Dat mag, maar het is echt niet nodig want ons blad wordt vormgegeven met het opmaakprogramma Indesign.

Uw kopij wordt zonder opmaak overgezeten. Dus elk tekstformaat is goed. Voetnoten liever **niet** linken in de tekst.

De afbeeldingen mag u in de tekst plaatsen, maar om scherpe afbeeldingen te krijgen ontvangen we de afbeeldingen graag ook afzonderlijk. Hoe hoger **de resolutie** van de afbeelding, hoe beter. Uiteraard is de afbeelding vrij van rechten. Inzending per e-mail

naar redactie-owf@ngv.nl

Wie kan mij helpen?

Via Oud Hoorn is de volgende vraag binnengekomen van Ton van Deijk

(tevede@xs4all.nl)> over **Cort Sivertsen Adeler**

geb. Bre)ik (Noorwegen) 16.12.1622

overl. Christianshavn (Denemarken) 5.11.1675

Cort Sivertsen trouwt (1) Hoorn 16.6.1646 met Engeltie N.N.

En trouwt (2) Amsterdam met Anna Pelt (1640-1692)

Voor nadere achtergrondinformatie zie kwartaalblad Oud Hoorn 2015/3, pp. 134-137.

De vraag is: wie was Engeltie N.N., en wie waren haar ouders ?

Hopelijk is er iemand binnen uw vereniging die mij verder kan helpen ?

Heel veel dank bij voorbaat !

Wantrouw journalisten

Een berichtje in de Nieuwe Purmerender Courant van 21-07-1892 (bron: Waterlands Archief)

"Edam:

Een oude man, J. Bant, sedert eenige jaren thuis zijnde in het diakoniehuis alhier was zondag j.l. een uitstapje gaan maken naar een zijner kennissen in de nabij van Purmerend. Terug willende met de boot van Kwadijk naar Edam, was hij eenige oogenblikken te laat en trachtte door op een sukkeldrafje te gaan loopen nog op tijd te zijn. Hij vergde blijkbaar te veel van zijn krachten, viel, stond nog even op, en viel dood neer."

Een interessant berichtje. Uiteraard was ik benieuwd welke J. Bant dit was. Ik heb vrijwel alle naamdragers Bant. Band en Bandt uit Edam, Kwadijk en Purmerend, dus het zou niet moeilijk zijn om hem te vinden. Wat bleek echter, dat er in 1892 geen J. Bant was overleden.

Nu staan er twee aanwijzingen in het stukje; n.l. zondag j.l. en diakoniehuis (Edam).

De kalender van 1892 bracht uitkomst. De zondag voor 21 juli 1892 viel op 17 juli.

Op 17 juli 1892 overleed een man uit het diakoniehuis van Edam. Het was Klaas Band, geboren in Wijde Wormer op 5 april 1817 en op 17 juli 1892 overleden. Hij was 75 jaar. De overlijdensacte is van 18 juli en het overlijden wordt aangegeven door de binnenvader van het diakoniehuis.

De journalist zal iets gehoord hebben, een stukje hebben geschreven en niet zeker zijn geweest van de juiste naam van de overledene.
Niet alle krantenberichtjes bevatten de waarheid.

Klaas Bant

Familie Gerbehij

Onderliggende genealogie is onderdeel van een grote parenteel die ontstond door een onderzoek naar de binnenvader en binnenmoeder van het Gemeene Wees en Armenhuis in De Rijp, te weten Hendrik Gerbehij en Neeltje Nibbering (zie de genealogie onder V).

Oorspronkelijk stamt de naam Gerbehij uit het Franstalige deel van het huidige België en werd/wordt daar gebezigd als Gerbehaye. De naam kan zijn afgeleid van het verdwenen dorp Gerbehaye uit de Frankische tijd (6e en 7e eeuw) in het departement Jehay-Bodegnée in België, een gemeente in de provincie Luik bij de weg Hoi-Luik, 11½ kilometer van Hoi. Letterlijk betekent de naam Gerbehaye: Gerbertshage of Bosch van Gerbert. Er waren mensen die zich achternamen toe eigenden die met hun woonplaats hadden te maken waardoor o.a. de naam 'de Gerbehaye' (van Gerbehaye!) ontstond. Er mag worden aangenomen dat de achternaam dus een toponiem is en zijn oorsprong vindt in voornoemde streek. Het onderzoek van onderhavige families begon in Nederland waar deze naam in 1735-1740 **voor het eerst opdook in Hoorn**. Twee Belgische broers Gerbehaye huwden met een Hollandse en worden ingeschreven als Gerbehij. Het was het begin van de naam Gerbehij in Nederland en later ook in de Verenigde Staten waar vier broers Gerbehij heen trokken. De Amerikaanse nazaten van hen werden al snel als Gerbehij genoteerd. In Nederland is de naam Gerbehij vrijwel uitgestorven maar leeft nog, zij het met een iets andere Amerikaanse spelling, vruchtbaar voort aan de overzijde van de oceaan.

De Franse naam werd niet alleen in België maar ook binnen Nederland in allerlei vormen geschreven. De Belg Hubert Gerbehaye noteerde, afgezien van het tussenvoegsel 'de', de volgende achternamen: Gerbehayae, Grebehaye, Gebrehaye, Egrbehaye, Gerbehay, Gerbehaya, Gerbehysye, Geebehaye, Gerbehayea, Gerbehayee, Gerbehayei, Gerbehaie, Gerbierhay, Gerbiehaie, Gerbihaye, Gerbohay, Gerbeaye, Gerbebage, Gerboheye, Gerboyae, Gerbetray, Gerebay en Gerbehayeo.

In de uitvoerige parenteel van Gerbehij is het al niet veel minder en komen we tegen: Charbehaij, Cherbay, Cherbaye, Cherbaij, Cherbhaij, Cherbahij, Cherbahay, Cherbaij, Cherbeheij, Gerby, Gerbahay, Gerbehij, Gerbehij, Gerbehey, Gerbeheij, Gerbereij, Gerbehai, Gerberhai, Gerbehaije, Gerbihaye en Scherbeheij.

Met de oorspronkelijke Franse, Nederlandse en Amerikaanse namen komen we daarbij op 47 schrijfwijzen van deze naam.

De onderstaande stamreeks is een fragment uit de parenteel Gerbehaye/Gerbeheij/Gerbehy. Het publicatiedoel is enkel en alleen maar voor de mogelijke verwanten die hierin een aanvulling mogen vinden. Aan de andere kant zou het de auteur plezieren wanneer hij op deze reeks aanvullingen/correcties zou mogen ontvangen.

I Egidius- of Gilles GERBEHAYE of -GERBIHAYE

Zoon van Gielen- of Gilles Arnoldusz. Gerbehaye en Jeanne Henri'd. Dacos(se)
Gedoopt op maandag 17 december 1668 te Latinne (B), peter: Pierre Bernardsz.
Nahon, meter: Marie la Roche, koopvrouw uit Latinne, en overleden op zaterdag 23
mei 1739 te Bertrée (B). Gilles trouwde omstreeks 1696 met:

Barbe (DE) MARTEAU(X) of -MORTEAU(X), ook -MOTTIAU

Dochter van Daniël (de) Morteau (...-1719) en Carolina Thirion (...-1702)

Zij is gedoopt op woensdag 6 juli 1667 te Hannut (B) en overleden op zaterdag 3
maart 1714 te Bertrée (B). Uit deze relatie geboren:

1. **Anne Gerbehaye**, gedoopt op 28 maart 1697 te Bertrée (B), peter en meter:
Jacques- en

Anne Françoise Marteau

2. **Egidius- of Gilles Gerbehaye**, gedoopt op dinsdag 24 november 1698 te Bertrée
(B), peter: Jaques de Morteaux, meter: Catherine Morteaux en als Egide G. overleden
op 23 mei 1739 te Bertrée (B) Egidius of Gilles trouwde op 25 juli 1734 te Saint Michel
(B) met Marie Joseph **Dubois**, dochter van Thomas **du Bois** en Marie Marguerite
Labbez, geboren/gedoopt op 5-/6 december 1707 te Saint Michel (B) en overleden
vóór 11 december 1751

3. **Arnold(us) Gerbehaye**, gedoopt op donderdag 25 november 1700 te Bertrée (B)
door

kapelaan Henri Gregorius, peter: Arnold- of Aert Gerbehaye (vermoedelijk
grootvader!), meter: Marie Gerbehaye (zus van de vader). Arnoldus trouwde
omstreeks 1726 met (Marie) Agnes **Jamar**, dochter van Jean François **Jamart** en
Catherine **Raab** (heden: **Rappe**). Zij is gedoopt op 17 februari 1701 te Thisnes (B),
peter: Martin Jamart, meter: Maria Raab en overleden op 15 november 1794 te Grand-
Hallet (B). Uit deze relatie werden drie dochters en vier zonen geboren

4. **Daniël Gerbehaye** of **-Gerbeheij**, 1703-..., *volgt II.1*

5. **Jacques- of Jacobus Gerbeheij**, 1704-..., *volgt II.2*

6. **Barbe- of Barbara Gerbehaye**, geboren tussen 13 maart- en 9 september 1708,
waarschijnlijk te Bertrée (B)

*Tussen de akten van voornoemde data is een leemte waarop 3 á 4 akten ingeschreven
konden zijn o.a. die van Barbe. Haar naam wordt echter ook vermeld in een lijst uit 1709
van het belastingkantoor van Brabant (A.G.R. reg.nr.335).*

*Tussen de aangeslagen families van Bertrée vermeldt men
Gilles Gerbehaye, zijn vrouw en 5 kinderen: Gilles, Arnold,
Daniël, Jacques en Barbe.*

Overleden op 19 april 1758 te Bertrée (B), trouwde omstreeks
1724 met Jean François- of
François **Corin**. Uit deze relatie werden drie zonen en vier
dochters geboren:

De kerk van Bertrée (B)

7. **Marie Françoise Gerbehaye**, gedoopt op woensdag 9 oktober 1709 te Bertrée (B) door kapelaan Lamormainy, peter: François Wilmar(t), meter: Marie Françoise Doneu(x), overleden op 16 oktober 1725 te Bolinne (B)

8. **Etiënne- of Stephanus Gerbehaye**, gedoopt op vrijdag 10 mei of juni 1712 te Bertrée (B) door pastoor Sebastiaan de Tonus, peter en meter: Etiënne- (10-5-) of Stephane- (10-6-) en Agnete Robert

II.1 Daniël GERBEHAYE, -CHERBAY of -GERBEHEIJ

Zoon van Egidius- of Gilles Gerbehaye en Barbe (de) Marteau(x), zie I

Gedoopt op vrijdag 16 februari 1703 in Bertrée (B) door pastoor Sebastiaan de Tonus, peter: Nicolas Morteaux, meter: Marie-Anne Wilmar(t) en overleden na juli 1757.

Daniël, woonde Op 't Watertje te Hoorn en ondertrouwde pro deo te Hoorn op 22 mei 1740, komende 'van Bertre bij Hanan', met:

Agnes BOUMAN of -BONMAN(S)

Jonge dochter van Doesburg RK, wonende Op 't Watertje te Hoorn, overleden na juli 1757.

Uit deze relatie geboren:

1. Marijtje Gerbai of -Gilard,

Waarschijnlijke dochter en niet dezelfde Marijtje onder 2 genoemd omdat zij als jonge dochter' in het huwelijk trad en per definitie nog geen huwelijk achter de rug had

Marijtje trouwde op 2 februari 1760 te Hoorn met Pieter Pietersz. **de Wever**, uit deze relatie geboren: Petrus, RK gedoopt op 16 maart 1769 te Hoorn

2. Marijtje Scherbeheij of -Cherbehajj, volgt III. 1

3. Immetje Daniëls, getuige bij het huwelijk van haar zus Marijtje met Pieter Pieters in 1760

4. Daniël Cherbay, RK gedoopt op zaterdag 3 december 1746 in Hoorn, doopgetuige: Joanna Eggins

5. Geertruij Cherbajj RK gedoopt op zaterdag 20 juni 1750 in Hoorn, doopgetuige: Joanna Eggins. Door Daniël werd op 5 september 1750 te Hoorn een overleden kind aangegeven, was het Geertruij?.

6. Alida of Aaltje Cherbay of -Gerbeheij, volgt III. 2

II.2

Jaques- of Jacobus GERBEHEIJ of -CHERBAY

Zoon van Egidius- of Gilles Gerbehaye en Barbe (de) Marteau(x), zie I

Jonge man, RK, Ruiter onder de compagnie van de heer Kesselaar, liggende in garnizoen te Hoorn. Waarschijnlijk wordt hier bedoeld Christiaan Kesselaar uit het voormalig Belgisch-Vlaamse Cassel (momenteel Frankrijk). Kesselaar lag in garnizoen te Bergen op Zoom onder Balfour toen hij op 20 juni 1725 in ondertrouw ging met Elisabeth Makleijn of – Makeley uit Sluis in Vlaanderen (zie: Vredesgarnizoenen van 1715 tot 1795 H. Ringoir, 's-Gravenhage 1980, Bijdragen van de Sectie Militaire Geschiedenis nr. 8). Hoogstwaarschijnlijk was ook Jaques zijn broer. Daniël onder de dezelfde omstandigheden in Hoorn terecht gekomen en diende ook in de compagnie van de heer Kesselaar, hoewel het niet bij zijn huwelijksinschrijving vermeld stond, maar dat was tenslotte 6 jaar later. Waarom deze Belgen naar Hoorn waren getrokken was door de oorlogsdreiging van Frankrijk. Direct na het overlijden van Lodewijk XIV op 1 september 1715 deed hertog

Resumptio

De Resolutio was ge'tertus sijn grefsumert, inder naam
voorgaender deliberatio gesonden was ge'tertus dert

Sijnder twelz gadingen bekent gemaekt dat op —
overmits sekeren advijs evarus ingetroven hoordat elc
deberies tegens d'c verhoijens haverius was v'zambijde so arnt canave,
in der inder g'boeft, ael inder ainder quidevlandstijer zuer
hationen was v'zambe, even s'ew rapreijes, inder zoverijes geprengt elvdis,
v'ijde, inder is s'ew dat elc der haverius was g'brut is —

g'v'taigner onlangde s'etis s'chijns is zuer g'vlooper evarus
10 alle v'v'is met rommif s'is ons onder aindes inder —
opder jugeloternis was d'f's t'act te zover, j'e mair v'v'is
g'and' deliberatio g'v'dt g'v'v'endis, inder v'v'is dat
was elv'is h'ar Ed: Sto: Mo: t'ur S'uract: sal —

elvdis bevordert t'is s'ijnder des h'ar am'v' g'v'v'endis
15 b'ij h'ar Ho: Mo: notg'v'v'and' a'v'v'ijf: m'g'v'v' elvdis —
alle g'v'v'is, inder v'v'is v'v'is d'v'v'is a'v'v'is a'v'v'is
s'v'v'is, inder d'v'v'is v'v'is t'v'v'is s'v'v'is a'v'v'is

Con: vnder t'Roel was vanderwijde vordanger vover u
 bitanties teghen gegaen, vnder t'vremmel geberet
 moges vberden,

20

Sijnde is gevoegt was voorgevonden haer Ed: Ste: Mo:
 tusschen daten des 20^{en} d'vember des voorsz. jaers
 vander gedieltberet opt conferens was verant
 Comp^{te} v' de Capitaynsoficers ande vverforminder
 v' d' minder officiers die vnder t'vong der v'vataille op

v'vintges v' vnder
 v'vante op sinus v'v
 v'vans v'vberden met
 Comp^{te}: t'vberforminder,

25

Filips van Orléans een staatsgreep die een periode van lichtzinnigheid inluidde zolang de troonopvolger nog niet volwassen was (1723). Ondertussen werkte kardinaal Fleury als minister des Konings met de inspecteur-generaal van financiën Orry ijverig voor de bevordering van de welstand van Frankrijk. Omstreeks 1740 waren ze zover dat de inkomsten de uitgaven dekten en naar hun mening zou het zo blijven als het maar vredig bleef, zonder uitspattingen.

Maar de minister van buitenlandse zaken Chauvelin dacht daar anders over. In 1717 had hij, ondanks verzet van de kardinaal, de alliantie met Engeland al opgezegd. Omstreeks 1730 kreeg Frankrijk Lotharingen in bezit en herkreeg Frankrijk weer een leidende positie in Europa. Het huis Habsburg was eeuwenlang de gevaarlijkste vijand van Frankrijk geweest en gebleven en in 1741 was het zover dat de Franse legers optrokken tegen de Oostenrijkers, de Oostenrijkse successieoorlog. De veldtocht leek te eindigen in 1745 met de slag bij Fontenoy, waarbij de Fransen het leger van de Engelsen, Oostenrijkers en Nederlanders versloegen. De geestdrift van Fransen was groot en de jonge knappe Lodewijk XV, die de slag zelf had meegemaakt, was een held. Daarop volgde nog een snelle verovering van het zuidelijke deel van het Koninkrijk der Nederlanden in 1747, een afstraffing, omdat de Nederlanders met de Engelsen partij hadden gekozen voor Maria Theresia van Oostenrijk. België bestond immers nog niet, dus kwam onze grens plotseling wat hoger te liggen, vanaf de Zeeuwse eilanden over het noorden van het huidige Noord-Brabant bijna rechtlijnig naar Duitsland. In 1748 kwam er een eind aan de schermutselingen met de Vrede van Aken, nadat Rusland dreigde op te trekken naar Frankrijk. Zie daar de reden van de vlucht van de 'Belgen' in het Staatse Leger naar het Noordelijke Nederland en de reden waarom er bij het huwelijk van Daniël niet meer werd gerept over Kesselaar.

Gedoopt op zondag 20 juli 1704 in Bertrée (B) door eerwaarde Sarta, pastoor in Avernas (B), peter: Jacques Collin, meter: Jenne Françoise Moreau(x) en als Jacq Cherbaij begraven op 5 januari 1766 te Hoorn (Statie Sint Franciscus). Jaques of Jacobus trouwde RK op zondag 30 mei 1734 in Hoorn met:

Jo(h)anna EGGINK, ook: -(VAN) EGENS, of -EGGINS

Huwelijksgetuigen bij het huwelijk Cornelia Schouten en Anna Spijker. Jongedochter van Hilvoort bij Boxtel (Helvoirt, gem. Haaren N.B.), overleden na november 1753.

GensDataPro 3.x is een computerprogramma voor Windows waarmee genealogische informatie vastgelegd kan worden. Hierin zijn naast persoonsgegevens registratiemogelijkheden opgenomen voor DNA-HAPLO-codes.

De licentie voor een volledige versie kost

€ 60,00.

Leden ontvangen korting, na aflevering van de bestelling wordt € 10,00 teruggestort.

Upgrade van 2.9 naar 3.0 is te verkrijgen voor € 20,00.

Zie <https://ngvledenservice.nl/product-categorie/lis-gensdataprot/>

Woonde op de Nieuwendam te Hoorn en overleden na 1753.

Uit deze relatie geboren en gedoopt (RK kerk 't Achterom):

1. **Anna Barbara Cherbay**, gedoopt op dinsdag 26 juli 1735 in Hoorn, doopgetuigen: Anna Spijkers en Daniël Cherbay, overleden vóór 1744,
2. **Dirckje Gerbeheij** of **-Cherbaye**, 1736-.., *volgt III.3*
3. **Maria Cherbay**, gedoopt op zaterdag 17 mei 1738 in Hoorn, doopgetuigen: Daniël Cherbay en Mari van Gemeren. Maria is overleden vóór 1739
4. **Maria-** of **Marijtje Gerbeheij**, 1739-.., *volgt III.4*
5. **Geertje-** of **Gerritje Cherbaij**, 1740-.., *volgt III.5*
6. **Petrus Cherbay**, gedoopt op vrijdag 29 juni 1742 in Hoorn, doopgetuige: Daniël Cherbay
7. **Anna Barbara Cherbehajj**, gedoopt op zaterdag 25 april 1744 te Hoorn, doopgetuigen: Dirckje Eggink (echtgenote van Jan Blickman) en Anton van Sanen.
8. **Daniël Charbehajj**, gedoopt op Paaszondag 18 april 1745 in Hoorn, doopgetuige: Daniël Charbehajj. Daniël is overleden op dinsdag 1 juni 1745 in Hoorn
9. **Anna Barbara Cherbaij**, gedoopt op zaterdag 10 september 1746 in Hoorn, doopgetuige: Marijtje van der Graght. Anna Barbara is overleden op 29 september 1746 te Hoorn
10. **Anna Barbara Cherbaij**, 1747-1824, *volgt III.6*
11. **Gerrit Cherbaij**, gedoopt op zondag 1 juni 1749 in Hoorn, doopgetuige: Dirckje Eggins. Gerrit is overleden op 30 december 1752 te Hoorn
12. **Joannes (Jan) Cherbehajj**, 1751-.., *volgt III.7*
13. **Gerrit Cherbehajj**, gedoopt op donderdag 15 november 1753 in Hoorn: doopgetuige: Marijtje van der Graght

III.1 Marijtje SCHERBEHEIJ of -Cherbehajj

Dochter van Daniël Gerbehaye, -Cherbay of -Gerbeheij en Agnes Bouman, *zie II.1* Marijtje overleed vóór 24 oktober 1775. Marijtje trouwde op 30 december 1764 te Enkhuizen met:

Johannes CORDES, ook -KOORDES en -COURDES

De ondertrouw vond plaats in Enkhuizen op 8 december 1764 door inschrijving van 'Johannis Curdis jm van Hessen en Marijtje Scherbereij geadsisteerd door haar moederAntje Bonmans'. Op 15 december ondertrouwde te Hoorn pro deo 'Johannes Cordes jonge man van Vorstendom Hesselcassel, wonende te Enkhuizen met Marijtje Scherbeheij jonge dochter van Hoorn, wonende op de Westerpoortsdijk, ingeschreven op attestatie van Enkhuizen, in de Classis III (1 –decemeb Johannes Cordes j.m. van Hessencassel won. Te alsoo hier omtrent iets defect was in deze inschrijving 14 dagen uitgesteld en is gedaan op nevenstaande bladzijde den 15 december)'. (Vanaf 1648 tot 1803 was Hessen-Kassel een Landgraafschap, vanaf 1803 was het een Keurvorstendom) De Huwelijksafkondiging was op 15 december 1764 en de sluiting op 30 december 1764 door ds. Hubert. Huwelijksafkondiging in de kerk van Enkhuizen, bijgehouden door de koster: 'Johannis Curdis jm in de Oude Westerstraat trout Marijtje Scherberheij jd van Hoorn'. De impost op trouwen Enkhuizen 24 december 1764 Johannes Koordes en Marijtje Scherbeheij van Hoorn, pro deo'.

Uit deze relatie geboren:

1. **Johanna Cordes**, gereformeerd gedoopt op 24 februari 1765 te Hoorn
 2. **Hendrik Cordes**, gereformeerd gedoopt op 21 augustus 1768 te Hoorn
Op 24 oktober 1775 wordt te Hoorn pro deo de ondertrouw ingeschreven van *Johannes Curdes, wed. van Wittersing uit Graafschap Hessen (Wettesingen bij Warburg in het Nordhessischen Bergland) wonende in de Gravenstraat en Gesina van Vre(e)de jd van Waddingsfeld (Warnsveld) in 't Graafschap Zutphen wonnende in de Raamen'.*
- Uit deze relatie geboren:
3. **Anna Catharina Cordes**, gereformeerd gedoopt op 25 mei 1777 te Hoorn

III.2 Alida- of Aaltje CHERBAY of -GERBEHEIJ

Dochter van Daniël Gerbehaye, -Cherbay of -Gerbeheij en Agnes Bouman, *zie II.1* RK gedoopt op 1 januari 1757 in Hoorn, doopgetuige: Maritje Thijsses. Aaltje werd, volgens het lidmatenregister op 13 maart 1782 aangenomen op belijdenis voor de Gereformeerde Gemeente te Hoorn. Alida ondertrouwde pro deo voor de commissarissen op 20 december 1783 te Hoorn met:

Johan Fredrik- of Johann Friedrich HARTENSTEI(J)N

Jongeman van Lonne- of Zonneveld (Sonnefeld in Beieren D.). Volgens oud Duits gebruik werd de tweede naam als roepnaam gebruikt, dus: Fredrik.)

Uit deze relatie geboren:

1. **Philip Joachim Hartensteijn**, lutersch gedoopt op 13 oktober 1785 te Hoorn, overleden voor 1792
2. **Daniël Hartensteijn**, gereformeerd gedoopt op 5 december 1786 te Hoorn, overleden voor 1798
3. **Philip Joachem Daniel Hartensteijn**, gereformeerd gedoopt op 13 januari 1792 te Hoorn
4. **Willem Frederik Hartensteijn**, geboren op 9 maart 1793 te Hoorn en Luthers gedoopt op 10 maart 1793 te Hoorn, doopgetuigen Jan Dommel en Maria Louwrens, overleden voor 1796.
5. **Willem Frederik Hartensteijn**, geboren op 7 februari 1796 en dezelfde dag gereformeerd gedoopt te Hoorn
6. **Daniel Hartensteijn**, luthers gedoopt op 17 augustus 1798 te Hoorn
7. **Angenis Maria Hartensteijn**, gereformeerd gedoopt op 18 september 1789 te Hoorn

III.3 Dirckje GERBEHEIJ of CHERBAY(E)

Dochter van Jaques- of Jacobus Gerbeheij en Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Eggins of -Eggink, *zie II.2*

Gedoopt op woensdag 19 september 1736 in Hoorn, doopgetuigen: Anna Spijkers en Ermtie Eggins. Dirckje, jonge dochter van Hoorn, ondertrouwde op 12 maart 1763 pro deo, zij geassisteerd door Sjacks Cherbahij als vader en hij door Johan Christiaan Spange. Beiden wonende in de Kleijne Havensteeg te Hoorn. Zij trouwde gereformeerd op 27 maart 1763 te Hoorn met:

Jan Diederik VOS

Jongeman uit Haarburg, Thüringen (D)

Uit deze geboren:

1. **Eleonora Vos**, RK gedoopt op 2 april 1763 te Hoorn, doopgetuige: Marijtje Cherbay

III.4 Maria- of Marijtje GERBEHEIJ of -GERBERHAI

Dochter van Jaques- of Jacobus Gerbeheij Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Egins of -Eggink, zie II.2

Gedoopt als Maria door pastoor Petrus Perkij op maandag 4 mei 1739 in Hoorn, doopgetuige: Marijtje van der Graght. Maria is op 21 juni 1778 te Hoorn begraven.

Maria wordt genoemd in de "Aantekeningen over gedachtenissen" van de Statie Sint Franciscus (schuilkerk De Drie Tulpen) aan het Achterom te Hoorn. Zij wordt drie keer ingeschreven met de vermelding van de Latijnse afkorting 'Trig.', hetgeen kan duiden op drie keer gedenken omdat er ook drie data genoteerd staan en wel de dag van begraven, 19 juli 1778 en op 22 juni 1779. Bij de laatste datum staat echter de Latijnse afkorting 'Anniv.' Wat duidt op een jaardag of herdenking van de overledene.

Marijtje, jonge dochter wonende op de Nieuwstraat te Hoorn, ondertrouwde op 28 oktober 1769 (geassisteerd met haar zuster Dirkje Gerbereij) en trouwde RK op 13 november 1769 (huwelijksgetuigen: Johanna Gerbehai (zus of tante?) en Geertruy Blikman) te Hoorn met:

Barend- of Berend LUN(N)E(N), -LUENE, -LÜN(N)E of -LEUNE(N),

Wonende te Hoorn op Blom Grafje (Bloemgracht). Geboren ca. 1740 in Nieuwkerk (Neuenkirchen?) in het Osnabrücksche (D) en begraven op 19 mei 1794 te Hoorn.

Weduwnaar van **Maria van Dijk** (Barent Leunen trouwde op 4 mei 1766 te Hoorn met Marijtje van Dijk)

Uit deze relatie geboren:

1. **Jacobus Luene**, RK gedoopt op 28 september 1770 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehai
2. **Jo(ann)ès Lunen**, RK gedoopt op 14 november 1771 te Hoorn en overleden vóór 25 januari 1782
3. **Joanna Lune**, RK gedoopt op 24 januari 1773 te Hoorn, doopgetuige: Dierikje Gerbehai
4. **Catharina Lunen**, RK gedoopt op 21 maart 1774 te Hoorn, doopgetuige: Dierikje Gerbehai
5. **Frerik Lunen**, RK gedoopt op 6 juni 1775 te Hoorn, doopgetuige: Dirkje Gerbaye
6. **Dorothea Lunen**, RK gedoopt op 8 februari 1777 te Hoorn, doopgetuige: Anna Gerbeheij en begraven te Hoorn op 18 januari 1781

Dorothea wordt als Dorothea Gerbeheij genoemd in de "Aantekeningen over gedachtenissen" van de Statie Sint Franciscus (schuilkerk De Drie Tulpen) aan het Achterom te Hoorn. Zij wordt op 18 januari 1781 ingeschreven met de vermelding van de Latijnse afkorting 'Exeq.' hetgeen uitvaart betekent. Een volgende vermelding is op 25 februari 1781 met de Latijnse afkorting 'Trig.', hetgeen kan duiden op drie keer gedenken. Volgende vermeldingen zijn niet aangetroffen omdat de aantekeningen stopten.

7. **Geertrudis Lunen**, RK gedoopt op 14 juni 1778 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehy

Na het overlijden van Marijtje trouwde op 20 september 1778 te Hoorn Barend Lunen

(huwelijksgetuigen: Jan Edink en Willem Leppits) met **Marijtje of Marritje Wijtkamp** Dochter van Jacobus Hermesse Wijtkamp (1705-..) en Niesje **Schorel** (1705-1780) RK gedoopt op 16 februari 1743 te Hoorn, doopgetuige: Gijsbertje Klaasd., en op 68 jarige leeftijd overleden op 31 december 1811 te Hoorn.

Uit deze relatie geboren:

8. **Jacobus Lunen**, schoenmaker, RK gedoopt op 12 juli 1779 te Hoorn, doopgetuige: Neeltje Wijtkamp, en overleden op 12 juli 1844 te Hoorn. Jacobus trouwde op 7 juni 1807 te Hoorn met Pietertje **Oudes**, dochter van Gerrit Pietersz. Oudes (1760-..) en Aaltje Hermanusd. **Vrijman** (1762-1835). Geboren op 28 september 1786 te Medemblik en overleden op 22 mei 1829 te Hoorn, uit deze relatie werden 1 zoon en twee dochters geboren.

9. **Agnes Lunen**, RK gedoopt op 28 november 1780 te Hoorn, doopgetuige: Anna Gerbehy. Agnes is overleden vóór 8 november 1785.

10. **Joannes Lunen**, RK gedoopt op 25 januari 1782 te Hoorn, doopgetuige: Anna Gerbehey. Joannes is overleden vóór 5 oktober 1783

11. **Joannes (Jan) Lune(n)**, RK gedoopt op 5 oktober 1783 te Hoorn, doopgetuige: Neeltje Wijtkamp, en overleden op 18 juli 1856 te Hoorn, trouwde RK op 28 augustus 1808 te Hoorn met Wilhelmina Margareta **Segers**, dochter van Nicolaus Pietersz. Segers (1849-1810) en Grietje **Laverre**, RK gedoopt op 21 augustus 1782 te Hoorn en overleden op 30 juni 1810 te Hoorn

12. **Agnes Lunen**, RK gedoopt op 8 november 1785 te Hoorn, doopgetuige: Neeltje Wijtkamp

III.5 Geertje- of Gerritje GERBEHEIJ, -CHERBE(HE)IJ, - GERBEHAI of -CHERBAY

Dochter van Jaques- of Jacobus Gerbeheij Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Eggins of -Eggink, (zie II.2). Gedoopt op maandag 29 augustus 1740 in Hoorn, doopgetuigen: Marijtje van der Graght en Danielis Cherbaij. Jongedochter van de Koepoortsweg te Hoorn. Ondertrouwde de eerste keer, geassisteerd door Sjakus Gerbehajje, op 5 november 1763 en trouwde RK op 13 november 1763 te Hoorn met:

Cornelis Barentsz. BRANT

Jongeman van Purmerend, overleden vóór 1781. Huwelijksgetuigen: Sijtje Josephs en Willemijntje Mens

Uit deze relatie geboren:

1. **Jacobus Brants**, RK gedoopt op 28 juli 1764 te Hoorn, doopgetuige: Dirckje Cherbehay.

Jacobus is overleden vóór 1771

2. Op 20 augustus 1765 wordt **Gerrit** te Hoorn RK gedoopt als zoon van 'dicitus' (waarvan is gezegd) Tobias **van der Pol** (*a catholicus*) en Gerritje Cherbehay, doopgetuige: Aagje Willems, Gerrit was kennelijk '*in onecht geteeld*'. Op 28 februari 1765 trouwde **Tobias van der Po(e)**, jonge man van Leeuwarden, met de Hoornse weduwe Jannetje **Slijpers** en trouwde als weduwnaar op 13 augustus 1774 te Hoorn met Aaltje Jansd. **Zwol**.

3. **Catharina Brant**, RK gedoopt op 13 februari 1768 te Hoorn, doopgetuige: Marijtje Pieters Met

4. **Jacobus Brant**, RK gedoopt op 26 mei 1771 te Hoorn, doopgetuigen: Marijtje

Rooseboom en Dirckje Gerbehai. Jacobus is overleden vóór 1772

5. **Jacobus Brant**, RK gedoopt op 28 mei 1772 te Hoorn, doopgetuige: Dierke Gerbehai. Jacobus is overleden vóór 1779

6. **Margaretha Brant**, RK gedoopt op 24 juni 1773 te Hoorn, doopgetuige: Dierikje Gerbehai

7. **Joanna Brant**, RK gedoopt op 17 mei 1777 te Hoorn, tweeling met Bertha (8), doopgetuige: Dirkje Gerbahay

8. **Bertha Brant**, RK gedoopt op 17 mei 1777 te Hoorn, tweeling met Joanna (7), doopgetuige: Joanna Gerbahay

9. **Jacobus Brandt**, RK gedoopt op 22 oktober 1779 te Hoorn, doopgetuige: Anna Gerbehay

Gerritje Cherbeheij ondertrouwe de tweede keer op 27 januari 1781 en trouwe RK op 11 februari 1781 te Hoorn met:

Christianus GERRITS

Jongeman van Breda. Huwelijksgetuigen: Anna Keune en Lijsje Swart

III.6 Anna Barbara GERBEHEIJ of -CHERBAIJ

Dochter van Jaques- of Jacobus Gerbeheij Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Egging of -Eggink, (zie II.2). Gedoopt op zondag 5 november 1747 in Hoorn, doopgetuige: Dirckje Egging, overleden op 28 februari 1824 te Hoorn. Ondertrouwe op 1 mei 1773 en trouwe RK op 16 mei 1773 te Hoorn met:

Arie of Aari(a)an VAN DIJK

Jongeman van Hoorn. Huwelijksgetuigen: Marijtje Gerbehai en Christina Blikman
Uit deze relatie geboren:

1. **Johanna van Dijk**, RK gedoopt op 5 september 1776 te Hoorn, doopgetuige: Geertje Gerbay

2. **Joannes van Dijk**, RK gedoopt op 14 oktober 1777 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehay.

3. **Margaretha van Dijk**, RK gedoopt op 29 januari 1780 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbey. Margaretha is overleden vóór 1782

4. **Margaretha van Dijk**, RK gedoopt op 6 februari 1782 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehay

5. **Jacobus van Dijk**, RK gedoopt op 17 november 1784 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehij. Jacobus is overleden vóór 1785

6. **Jacobus van Dijk**, RK gedoopt op 30 november 1785 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehij

III.7 Jan GERBEHIJ

Zoon van Jaques- of Jacobus Gerbeheij Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Egging of -Eggink, (zie II.2). R.K. Gedoopt op woensdag 16 juni 1751 in Hoorn, doopgetuigen: Grietje Overbeek en Jan Blickman, overleden na 1785. Jan ondertrouwe de eerste keer op 22 april 1781 te De Rijp met:

Lijsbeth JANTJES

Dochter van Jacob Jantjes (1707-..) en Aaltje Appels (1711-..). Lijsbeth was gereformeerd en is overleden op 19 januari 1785 te De Rijp.

Uit deze relatie geboren:

1. **Joanna Gerbeheij**, RK gedoopt op vrijdag 22 augustus 1783 te De Rijk, doopgetuige: Gerridje Gerbeheij.

Jan ondertrouwde voor de tweede keer op zaterdag 11 maart 1786 te De Rijk met:

Aagje Dirksd. RAVEN

'Mennoniet' (doopsgezind) Geboren omstreeks 1750 in De Rijk en aldaar doopsgezind gedoopt op zondag 28 februari 1773 door ds. Joannes Gerbens van Grouw. Aagje was eerder gehuwd (1774) met Pieter Hendriksz. **Overberg**, overleden 1784, uit deze relatie werden een zoon en een dochter geboren. Aagje is overleden op woensdag 28 mei 1817 om 02.00 uur aan de Tuinbuurt 423 in De Rijk, 67 jaar oud, bij het overlijden is haar man Jan Gerbeheij afwezig.

Uit deze relatie geboren:

2. **Jacobus Gerbeheij**, 1786-1848, volgt IV

IV Jacobus GERBEHIJ

Slachter/vleeschhouwer en tapper, zoon van Joannes (Jan) Gerbeheij en Aagje Raven, (zie III.7).

Geboren op zondag 10 september 1786 te De Rijk, aangegeven door Hendrik Gerbeheij. Het overlijden op 61 jarige leeftijd is aangegeven op donderdag 10 februari 1848 te De Rijk, de dag van overlijden was onbekend bij de aangevers Hendrik Gerbeheij (zoon) en Jan Nomes, timmerman 35 jaar.

In de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel De Rijk van 1832 werd Jacobus genoemd als de eigenaar van de percelen B197 (nu 't Achterom 4), B203 (nu Oosteinde 23 en 25) en B240 (nu Oosteinde 26), tezamen groot 0,0649 hectare en B632 (nu Tuingracht 34) groot 0,0139 hectare.

Jacobus trouwde, 30 jaar oud, op zondag 13 juli 1817 te De Rijk met de 26 jaar oude:

Aaltje METZ

In de huwelijksakte werd geen melding gemaakt van voldoening aan de Nationale Militie.

Huwelijksgetuigen: Jacob Scharn, Hendrik Overberg, Cornelis Pietersz. Jantjes en Pieter Jansz. Veth. Aaltje was de dochter van de gerechtsbode, schoolmeester en koster Jan Metz [1762 (Hilversum)-1803] en Antje Tijdsd. **Bosman** (1764-1804). Geboren op maandag 31 januari 1791 te Castricum en gereformeerd gedoopt op zondag 20 februari 1791 te Limmen.

Aaltje is overleden op vrijdag 19 maart 1847 te De Rijk, 56 jaar oud.

Uit deze relatie geboren:

1. **Jan Gerbeheij**, vleeschhoutersknecht, vleeschhouwer. geboren op maandag 24 augustus 1818 te De Rijk en overleden op vrijdag 3 augustus 1849 te De Rijk, 30 jaar oud. Jan trouwde, 24 jaar oud, op nieuwjaarsdag zondag 1 januari 1843 te De Rijk met Geertje **Smit**, Nederlands Hervormd, huwelijksgetuigen: Pieter Siewerts, Jan Oldenburg, Coenraad Smit en Leendert Smit. Dochter van de winkelier Weijert Klaasz. Smit (1782-1830) en Aaltje Leendertsd. **Nagtegaal** (1735-1826). Geboren op donderdag 29 juli 1819 te Graft (West- Graftdijk) en overleden op donderdag 20 mei 1869 te De Rijk, 49 jaar oud. Uit deze relatie zijn geen kinderen voortgekomen.

Geertje Smit trouwde voor de tweede keer op 11 juli 1852 te De Rijk met Klaas **Bleeker**,

pakhuisknecht, arbeider, zoon van de vleeschhouwer/slagter Klaas Dirksz. Bleeker (1794-...) en Maartje Klaasd. **van Wieringen** (1794-...) Geboren op 14 februari 1823 om 22.00 uur te De Rijk

2. **Cornelis Gerbehij**, geboren op vrijdag 21 januari 1820 aan de Tuinbuurt 423 te De Rijk.

Cornelis is overleden op zaterdag 18 maart 1820 te De Rijk.

3. **Hendrik Gerbehij**, 1821-1893, volgt V

4. **Cornelis Gerbehij**, arbeider, koopman. Geboren op maandag 24 november 1823 te De Rijk en overleden op zondag 14 juni 1857 te De Rijk, 33 jaar oud (of overleden op 17 juni 1857 aan de Kaasmarkt 859 te Purmerend?). Cornelis trouwde, 25 jaar oud, op zaterdag 5 mei 1849 te De Rijk met de 22 jaar oude dienstbode Grietje **van Eik**, huwelijksgetuigen: Daniël Hoek, Abram Brederode, Hendrik Gerbehij en Jan Gerbehij. Grietje was de dochter van Hendrik Willemsz. van Eik (1792-1846) en Antje Jansd. **Ulder(s) of Hulder** (1792-1866).

Geboren op dinsdag 11 juli 1826 te De Rijk en overleden op donderdag 25 februari 1869 te De Rijk, 42 jaar oud. Op woensdag 9 oktober 1850 werd het huwelijk te Hoorn ontbonden door echtscheiding, waarvan op 17 maart 1851 te De Rijk akte is opgemaakt (reden: "*veroordeling van haar echtgenoot*").

Grietje trouwde voor de tweede keer op 19 juli 1857 te De Rijk met Boudewijn **Bruin**, vellenblotersknecht, leerlooijersknecht, arbeider, zoon van Klaas Boudewijnsz. Bruin (1800-1842) en Jaapje Hensdriksd. **Govert(s)** (1795-1870). Geboren op 24 juni 1824 om 11.00 uur te Zuid- en Noord-Schermer, aangevers Arie Langereijs en Pieter van Leijen, en overleden op 22 februari 1869 om 11.30 uur te De Rijk.

Boudewijn was weduwnaar en eerder op 23 december 1848 te De Rijk getrouwd geweest met:

Maartje **van der Velden**, dochter van de arbeider Maarten Jacobsz. van der Velden en Neeltje Barendsd. **Sieuwers of Sibers**. Geboren op 5 oktober 1820 om 19.00 uur te De Rijk en overleden in het kraambed op 17 november 1856 te De Rijk. Uit deze relatie werden twee zonen en 4 dochters geboren.

5. **Aaltje Gerbehij**, geboren op maandag 6 februari 1826 te De Rijk. Aaltje is overleden op zondag 18 mei 1829 te De Rijk, 3 jaar oud.

6. **Mathijs Gerbehij**, geboren op vrijdag 25 februari 1831 te De Rijk. Mathijs is overleden op donderdag 6 oktober 1831 te De Rijk.

7. **Martinus Gerbehij**, timmerman, geboren op zaterdag 9 februari 1833 te De Rijk en overleden op dinsdag 12 juli 1892 te Haarlem, 59 jaar oud. Martinus trouwde, 29 jaar oud, op woensdag 14 mei 1862 te Haarlem met de 29 jaar oude Elisabeth **Verrijck**, dochter van de timmerman Hendrik Verrijck en Wilhelmina **van Zutphen**.

Geboren op zaterdag 13 april 1833 te Haarlem en overleden op maandag 11 januari 1909 te Haarlem, 75 jaar oud. Uit deze relatie werden vier zonen en een dochter geboren.

V Hendrik GERBEHIJ

Timmermansknecht, timmerman, weesvader
Zoon van Jacobus Gerbehij en Aaltje Metz, zie VI.4

Hendrik Gerbehij

Neeltje Nibbering

Geboren op donderdag 1 maart 1821 op de Tuinbuurt 423 te De Rijp, doopsgezind gedoopt en overleden op vrijdag 27 januari 1893 aan het Zuideinde nr. 364 te De Rijp, 71 jaar oud.

Geen memorie van successie opgemaakt, wel een certificaat van onvermogen wegens de boedelbeschrijving d.d. 23-3-1893, vermeldend f 200,00. Hendrik trouwde, 25 jaar oud, met "Certificaat van voldoening aan de Nationale Militie, afgegeven door den Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, den vijftiende April jongstleden" (1846) op zaterdag 9 mei 1846 te De Rijp met de 23 jaar oude dienstbode:

Neeltje NIBBERING

Weesmoeder

Huwelijksgetuigen: Reindert Ruiters, Jacob Pietersz. van der Lijn, Albert Vermeer en Jan Gerbehij. Neeltje was de dochter van de lijnbaander Nicolaas (Klaas) Heindricksz. Nibbering, RK (1790-1853) en Johanna Jacobsd. **Vermeer**, gereformeerd (1796-1835). Geboren op vrijdag 11 april 1823 te De Rijp en overleden op zaterdag 11 oktober 1890 te De Rijp, 67 jaar oud. Volgens het bevolkingsregister was Neeltje Nederlands hervormd. Uit deze relatie werden 4 zonen geboren.

De Rijp oktober 2012

Fred Hoek

fc.hoek@quicknet.nl

Willem Koster/Coster (Hoorn 1787- Utrecht 1857)

Zijn leven, leren en werken in het Protestants Weeshuys te Hoorn (1790), de vlucht daaruit (1805), zijn militaire dienst (1805-1812), zijn huwelijk (1818), zijn overlijden (1857). Ik draag dit artikel op aan mijn kleinzoon Mees Koster, geboren op 3 april 2017, 230 jaar na Willem.

In dit artikel ga ik nader in op de volgende aspecten:
Het waarom van mijn zoektocht en wat er al bekend is
Het eerdere artikel in Koggenland 2020-4, samengevat en aangevuld
De turbulente tijdgeest van het eerste deel van Willems leven: 1795-1813
Van Huissittene Armenweeshuis naar Protestants Weeshuis
Het leven in het Protestants Weeshuis
De vlucht uit het weeshuis (1805)
De militaire dienst (1805-1812)
Trouwen (1818)
Overlijden (1857)

Waarom de zoektocht

Het is mijn intentie om het leven van Willem Coster/Koster in te kleuren. Waar komt mijn zoekbehoefte vandaan? Willem is in de mannelijke lijn de verst in de tijd teruggaande Koster, waarover iets meer bekend is in de archieven. (zie **Parenteel Hillebrand Koster** aan het einde van mijn verhaal). Het geeft mij grote voldoening digitaal en fysiek in diverse archieven zelf te neuzen en gegevens te vinden. Werkendeweg heb ik de informatie kunnen ordenen en wegen en soms anders kunnen/moeten invullen dan eerder gedacht. En ik vind het belangrijk om dit als tijds- en persoonsbeeld door te geven aan mijn kinderen. Mees Koster, mijn kleinzoon, is net als Willem begin april (2017) geboren, dus precies 230 jaar later. Leuk ook om te constateren dat Willems besluiten vermoedelijk nu nog doorwerken: Utrecht als jarenlange bakermat van het geslacht Koster. Hoe komt dat? Een militaire legering in Utrecht? Niet onlogisch, zo zullen we verder in dit artikel zien.

Willem Coster/Koster in het Weeshuis.

In Koggenland 2020/4 heb ik een artikel geschreven over mijn genealogische zoektocht in het Westfries Archief en de resultaten daarvan. Willem Koster is gedoopt op 27-4-1787 in de Gereformeerde Kerk te Hoorn. Ik heb in het Westfries Archief een aantal documenten gevonden die data en lokaties aangeven. Sommige documenten zijn als bijlage opgenomen in dat artikel.

Willem Coster is een 'onegte' zoon van Lijsbeth van Tessel (geboren te Hoorn 1-9-1763 en overleden te Bovenkarspel op 11-11-1789) en Hildebrand Coster (geboren rond 1760).

Ik schrijf in het artikel ook over de spannende start van Willem Coster: zijn vader Hildebrand is uit beeld, moeder Lijsbeth vertrekt 'sieckelijck', bijna 26 jaar oud, in 1789 naar Bovenkarspel (naar een broer of zus van haar vader Dirk van

Tessel?, overleden 31-3-1779), en laat Willem achter. Uit het Certificaat als bijlage bij de huwelijksakte van 9-9-1818, op 3-9 verstrekt door Regenten van het Protestants Weeshuis komt een stukje belangrijke voorgeschiedenis naar boven: van vader en moeder is verder niets bekend: ‘...dat zijn ouders hem nog jong zijnde reeds verlaten hebben’. En in de huwelijksakte zelf: ‘...tot meerder jaren genomen zijnde niet heeft nagelaten hoewel vruchteloos iets van hun leven of dood kunnen ontdekken...’. Ook van de opa en oma Van Tessel, van moederszijde dus, is niets bekend: in de huwelijksakte wordt door de getuigen onder ede verklaard: ‘... nooit gehoord hebbende dat zij nog in leven zouden zijn...’

De periode van het vertrek van moeder Lijsbeth naar Bovenkarspel met achterlating van Willem tot zijn opname in het Protestants Weeshuis (begin 1790) zal wellicht door familie zijn overbrugd. Niet door oma en/of opa van moederszijde, want die waren in resp. 1778 en 1779 reeds overleden. Misschien zelfs is Willem in november 1789 of wellicht eerder nog, al wel onofficieel opgenomen als Huissittende in het Armenhuis, gezien de gezondheid van zijn moeder Lijsbeth. Lijsbeth had inmiddels, zo blijkt, ook een tweede onegt kind gekregen en wel van Dirk Jansz: Jan Jansz, gedoopt 24-3-1789 te Hoorn. Daardoor is haar vertrek naar Bovenkarspel mogelijk nader te preciseren: na 24-3-1789. De opname van Willem in het Huissittene Armenweeshuis wordt met een formele brief van de Regeerders van de gemeente (Weeshuisbrief) getekend door de burgemeester mr. Jan Christiaan van de Blocquerij 1-1-1790, vastgelegd en op de vergadering van Regenten van het Weeshuis van 9 januari 1790 geaccordeerd (Resolutieboek, het besluitenboek van de bestuurders van het Weeshuis), op 4 januari ingeschreven in het Memoriaalboek. Wordt zijn halfbroer Jan Jansz ook in dit weeshuis opgenomen? Ene Jan Jansz staat wel in het Wezenboek (zie bron, folio 40, 48) en ook een op folio 51, doopdatum 24-3-1789. Heeft Willem weet gehad van het bestaan van een halfbroer? Ik weet het niet.

Willem in de historische context

Om even uw geheugen op te frissen:

1795-1813, de Franse tijd

1806: *Nederland is onder Lodewijk Napoleon, broer van Keizer Napoleon I, het Koninkrijk Holland geworden.*

1810: *Nederland wordt ingelijfd bij Frankrijk. De bij het Nederlandse volk geliefde Lodewijk Napoleon, broer van de keizer, wordt afgezet.*

1813: *Napoleon verslagen (Veldtocht naar Rusland)*

1815 *de slag bij Waterloo, Napoleon definitief uitgespeeld.*

Willem startte zijn leven stormachtig en onzeker, maar bij opname in het weeshuis in januari 1790, op bijna 3-jarige leeftijd, zat hij in ieder geval in een beschermende omgeving. De opname in het Huissittene Armenhuis gaf houvast, maar op zo'n jonge leeftijd ontgaat je gelukkig veel.

In 1795, Willem is dan 8 jaar, wordt hij met andere kinderen uit het Huissittene Armenweeshuis (gelegen aan 't Waaitje, later Veemarkt) overgebracht naar een nieuwe lokatie aan Achterom, waar het Burgerweeshuis was gevestigd. De reden is dat het pand aan 't Waaitje (gebouwd in 1599) door de Fransen wordt geconfiscieerd ten behoeve van de huisvesting van Franse militaire Infanterie.

De 'buitengaatse' ontwikkeling in de maatschappij was stormachtig. In 1795 werden de Fransen in Nederland met open armen ontvangen. Zo ook in Hoorn. De Oranjegezinde Raad van Bestuurders van de gemeente Hoorn werd afgezet. Maar deels ook weer geïnstalleerd. Een omwenteling zonder bloedvergieten. Gesteund door de inval van het Franse leger stichtten de Nederlandse Patriotten, die eerder naar Frankrijk waren gevlucht (vanwege vervolging in Nederland) onder Franse protectie op 19-1-1795 de Bataafse Republiek. Nederland wordt dan een Franse vazalstaat.

Patriotten grijpen overal de macht met hulp van Frankrijk. Nederland is bevrijd. De Bataafse Revolutie kende als idealen vrijheid, gelijkheid en broederschap. Daaruit volgde afschaffing van het stadhouderschap, centraal bestuur in plaats van decentrale provinciale sturing, de vlucht van stadhouder Willem V naar Engeland. Ook in Hoorn vindt inkwartiering van Fransen plaats, waarvan er op 27-1-1795 zo'n 200 à 330 aankomen. Zoals hiervoor aangegeven, in het pand aan 't Waaitje waar tot dan het Huisittene Armenweeshuis was gevestigd.

Van Huissittene Armen Weeshuis naar Protestants Weeshuis

In 1685 wordt op de lokatie 't Waaitje te Hoorn het Huisittene Armenweeshuis, gebouwd in 1599, ondergebracht. Sinds 1510 is er ook een Burgerweeshuis in Hoorn. En ook nog een Roomsche Weeshuis. Op 4-1-1790 wordt Willem Koster opgenomen in het eerstgenoemde huis. Alle ingezetenen van het Huissittene Armenweeshuis worden, bij raadsbesluit van 3 april 1795, vrij snel daarna overgebracht naar de nieuwe lokatie gelegen aan het Achterom in het gebouw van de voormalige Mariaklooster. Daar was het Burgerweeshuis al gevestigd sinds 1573. In 1795 (besprekingen startten op 20-2-1795) vindt een voortvarend opgepakte fusie plaats tussen beide eerstgenoemde weeshuizen. Op 25-11-1795 kreeg het Burgerweeshuis 'Protestants Weeshuis' als naam voor beide fusiepartners.

In 't Wees Huys in Hoorn (Bouwhistorische Reeks Hoorn-deel 13) zie je de historische bouwkundige ontwikkeling in de loop der tijd. En aan de hand van bouwbeschrijvingen en wisselende bouwfunkties is te zien in welke bouwdelen van dat complex Willem gehuisvest is geweest en wanneer. Dit laat ik hier rusten.

Frits Koster

Het vervolg van dit relaas wordt geplaatst in Koggenland 2022-4

Transcriptie van pag. 74/75

De resolutien van gisteren sijn geresumeert, ende naer voorgaende deliberatie gehouden voor gearresteert.

- 5 Sijnde ter vergaederinge bekent gemaect dat op
 Mieus (!) seeckere advisen waeren ingecomen hoe dat uut
 verscheyden haevenen van Vranckrijck soo aen 't Canael
 ende in de Bocht, als mede aen de Middelandtsche zee
 excessive caperijen ende roverijen gepleecht wierden,
 ende in specie dat uut de haevenen van Brest in
 10 Bretaigne onlangs sestien schepen in zee gelooopen waeren
 alle versien met commissien om onder anderen mede
 op de ingesetenen van desen staet te rooven, is naer voor-
 gaende deliberatie goedt gevonden ende verstaen dat
 van wegen haer Edel Groot Mogenden ter Generaliteit sal
 15 worden bevordert ten eynde den heere ambassadeur Boreel
 bij haer Hoog Mogenden nochmaels aengeschreven moge werden
 alle goede ende efficacieuse debvoiren aen te wenden
 sulcx ende daer 't behoort ten eynde bij ordre van den
 coning ende 't hoff van Vranckrijck soodaenige exor-
 20 bitantien tegen gegaen, ende t' eenmael geweert
 mogen werden.
 Sijnde in gevolge van voorgaende haer Edel Groot Mogenden
 resolutie in dato den 20en december des voorleden jaers
 naeder gedelibereert op 't confereren van vacante
 25 compagniëen ofte capiteynschappen aen de gereformeerde
 of mindere officieren die in de jongste bataille op ...

[in de marge] Resumptie

Debvoiren tegens de
 piraterijen uut de
 havenen van Vranck-
 rijck

Luitenant Wijntges etc. in de
 bataille op Funen wel
 gedaen hebbende met
 compagniëen te beneficiëren

Mutaties tot en met 30 september 2022

Helaas moeten wij u het overlijden melden van mevr. M.A.J. Vijn-Van Hout uit Heerhugowaard.

Wij verwelkomen mevr. Joke Nanninga uit Drenthe als nieuw lid en nemen afscheid van mevr. Fijgien Boukens uit Hoogkarspel, die haar lidmaatschap heeft opgezegd.

Aan dit nummer werkten mee

Klaas Bant, Ton van Deijk, Joke Ignjatovic, Fred Hoek, Gerri Kind- Renskers, Ben Leek, en Dick Waalboer

In het volgende nummer

De al eerder toegezegde kwartierstaat van Klaas Bant (die door technische problemen niet in het huidige nummer kon worden opgenomen). Ook het vervolg van het verhaal van Frits Koster kunt u tegemoet zien.

Verder kijken wij reikhalzend uit naar uw bijdrage!

*Ben Leek
hoofdredacteur*

Koggenland

verschijnt in 2022 in de maanden maart, juni, september en december. De sluitingsdatum voor het volgende reguliere nummer is 15 december 2022.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de door derden ondertekende artikelen.

Uw reacties op 'Vragen' en andere publicaties plaatsen wij graag in 'Koggenland' zodat ook anderen dan de direct betrokkene van uw reacties kunnen profiteren.

© Voor het overnemen van artikelen of delen daarvan is toestemming vereist van de redactie en de auteur.

Voorouderspreekuur

elke 2e vrijdag van de maanden
januari, maart, mei, september en november
van 14:00 tot 16:00 uur
Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn

Richtlijnen voor auteurs

De kopij dient digitaal aangeleverd te worden in Word, zonder gebruik van enige opmaak bij voorkeur via e-mailadres:

redactie-owf@ngv.nl

Afbeeldingen dienen apart te worden aangeleverd. Dit kan in de vorm van scherpe foto's of digitaal per e-mail. Digitale afbeeldingen dienen van goede kwaliteit te zijn: ten minste 300 dpi op het gewenste formaat. U kunt altijd op assistentie van de redactie rekenen.

De bibliotheek van onze afdeling

Onze bibliotheek is te vinden in het Westfries Archief. De bibliotheek is geopend op dinsdag en vrijdag van 09.00 uur tot 17.00 uur. Voor het lenen van materiaal kunt u terecht tijdens de bijeenkomsten en het Voorouderspreekuur.

Bestuur en functieverdeling

Voorzitter

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek 0229 - 59 17 46

e-mail: voorzitter-owf@ngv.nl

Secretaris

Joke Ignjatovic, Klagerstuin 150, 1689 JX Zwaag 06 51 34 81 89

e-mail: secretaris-owf@ngv.nl

Penningmeester

Henk Flierman, Kloosterpoort 1, 1613 EV Grootebroek 0228 - 51 31 05

e-mail: penningmeester-owf@ngv.nl

Algemeen bestuurslid, werkgroep bibliotheek, opvang nieuwe leden

vacature

Algemeen bestuurslid, Communicatie/ PR

vacature

Algemeen bestuurslid, organisatie lezingen

Emmy Miltenburg, Kaapstander 238, 1371 NV Medemblik 06 17 08 83 15

e-mail: evenementen-owf@ngv.nl

Algemeen bestuurslid, hoofdredacteur

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn 0229 - 23 29 35

e-mail: redactie-owf@ngv.nl

Homepage:

<https://www.ngv.nl/>

Webmasters

Dick Waalboer/Joke Ignjatovic

Redactie Koggenland

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn 0229 - 23 29 35

e-mail: redactie-owf@ngv.nl

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek 0229 - 59 17 46

e-mail: voorzitter-owf@ngv.nl

Verenigingsgebouw

Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn 0229 - 28 25 00

<https://www.westfriesarchief.nl/>

Hoornicker

Hop

ZUYDER

ZEE

HOLLANDIA
PARS SEPTENTRIONALIS,
Vulgo
WESTVRIESLAND en
TNOORDER QUARTIER.

